

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Petru Ursache

Judecători: Nadejda Toma, Vladimir Timofti

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Ciobanu Gheorghe și avocatul Prepelița Nicolai, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2016, în cauza penală în privința lui

Ciobanu Gheorghe Anatolie, născut la 17 aprilie 1991, originar și domiciliat în sat. Gvozdova, r-nul Florești.

Datele referitoare la termenul de examinare al cauzei:

1. 27.07.2015 – 15.12.2015 (prima instanță);

2. 11.01.2016 – 23.03.2016 (instanța de apel);

3. 10.05.2016 – 22.06.2016 (instanța de recurs);

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Florești din 15 decembrie 2015, ***Ciobanu Gheorghe Anatolie*** a fost condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare și în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cauza fiind examinată potrivit prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

În baza art. 84 Cod penal, prim cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 (cinci) ani.

Acțiunea civilă înaintată de Botnaru Veaceslav a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului cauzat să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că la data de 31.05.2015, în jurul orei 15:00, **Ciobanu Gheorghe Anatolie**, aflându-se pe drumul public din satul Gvozdova raionul Florești, în fața gospodăriei cet. Botnaru Veaceslav, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma relațiilor de conflict apărute cu Botnaru Veaceslav, cu scopul cauzării vătămarilor corporale, încălcând grosolan ordinea publică, printr-o obrăznicie deosebită, fără nici un motiv, intenționat, i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale ce se califică în ansamblu ca medii.

Tot el, la 05.05.2015, în jurul orelor 17:30, aflându-se pe drumul public din satul Gura Camencii din raionul Florești, în apropierea gospodăriei cet. Chiriac Andrei, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma relațiilor de conflict apărute cu Popa Olesea și Hainițchi Serghei, intenționat, încălcând grosolan ordinea publică, cu obrăznicie deosebită, fără nici un motiv, le-a aplicat ultimilor multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, iar cet. Popa Olesea i-a aplicat o lovitură cu o rangă metalică în regiunea capului, provocându-i vătămări corporale neînsemnate, iar cet. Hainițchi Serghei provocându-i vătămări corporale ușoare.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal la 3 ani închisoare, în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, iar în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 4 ani închisoare. În baza art. 84 Cod penal, să fie stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea cerințelor sale acuzatorul de stat a indicat următoarele:

- fiind audiat sub jurământ în calitate de inculpat, **Ciobanu Gheorghe Anatolie** a recunoscut parțial vinovăția sa în săvârșirea infracțiunilor incriminate, declarând că nu i-a aplicat careva lovituri cu obiecte metalice părții vătămate Popa Olesea, aplicându-i doar lovituri cu pumnii și picioarele, iar în rest a recunoscut vinovăția, declarând că sincer se căiește de cele comise;

- fiind stabilit, că inculpatul **Ciobanu Gheorghe Anatolie** nu a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, de către acuzatorul de stat s-a solicitat ca să fie modificată procedura de judecare a cauzei din cea specială în generală, însă prin încheierea instanței de judecată demersul procurorului a fost respins;

- la stabilirea pedepsei instanța de judecată n-a ținut cont de stipulările art. 61 Cod penal, conform căruia pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane;

- la fel nu s-a ținut cont de circumstanțele agravante, deoarece la locul de trai inculpatul se caracterizează negativ, se află la evidența medicului narcolog, anterior a fost condamnat de două ori pentru săvârșirea infracțiunilor cu intenție;

- prin suspendarea condiționată a executării pedepsei și stabilirea termenului de probă de 5 ani pentru corijarea și reeducarea inculpatului nu s-a realizat o echitate socială și s-ar putea afirma că nu s-a atins și scopul de „exemplaritate” al pedepsei penale asupra altor indivizi care vor fi determinați astfel să nu săvârșesc infracțiuni, știind cu certitudine că pedeapsa este inevitabilă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2016, care a fost pronunțată integral la 13 aprilie 2016, apelul declarat a fost admis fiind casată parțial sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care **Ciobanu Gheorghe Anatolie** a fost condamnat după cum urmează:

- în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare;
- în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare;
- în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 2 (doi) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar tuturor probelor în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate.

Totodată, instanța de apel a considerat, că în privința inculpatului instanța de fond a aplicat o pedeapsă prea blândă, care nu este echitabilă faptei infracționale comise, nu corespunde împrejurărilor cauzei și normelor legale

și nu poate atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, astfel existînd temei legal pentru casarea sentinței în latura aplicării pedepsei inculpatului, dat fiind faptul, că la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 61 și 75 Cod penal.

Instanța de apel a mai indicat, că pedeapsa stabilită inculpatului nu este echitabilă în raport cu faptele comise, instanța de fond nu a ținut cont pe deplin și nu s-a expus argumentat asupra modalității de individualizare a pedepsei, asupra circumstanțelor cauzei, personalității inculpatului, caracterului și gradului prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, asupra faptului că inculpatul, prin infracțiunile săvârșite, a atentat la una din valorile primordiale apărute de legea penală - integritatea fizică și sănătatea părților vătămate, care s-au ales cu vătămări corporale și anume, Botnaru Veaceslav - vătămări corporale medii, Popa Olesea - vătămări corporale neînsemnate și Hainițchi Serghei - vătămări corporale ușoare.

Totodată, instanța de apel a reținut, că partea vătămată Botnaru Veaceslav a înaintat acțiune civilă, în care a indicat că inculpatul i-a cauzat un prejudiciu material pe care îl estimează la suma de 7000 lei, acțiune civilă care a fost admisă în principu de către instanța de fond, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului să decidă instanța în ordine civilă.

La fel s-a stabilit, că inculpatul pînă în prezent nu a restituit părții vătămate Botnaru Veaceslav prejudiciul cauzat prin infracțiune și nu s-a arătat dispus de a acorda ajutor acestuia, ținîndu-se cont și de faptul că prejudiciul material solicitat este legat de intervenția chirurgicală suferită în urma acțiunilor ilegale ale inculpatului.

Astfel, instanța de apel a concluzionat, că inculpatul nu este la prima abatere de la legea penală, anterior acesta a mai comis infracțiuni cu intenție, la locul de trai se caracterizează negativ (V. 2, f. d. 74), circumstanțe de care instanța de fond nu a ținut cont la individualizarea pedepsei inculpatului.

Avînd în vedere aceste circumstanțe, precum și faptul, că inculpatul se află la evidență ca consumator de droguri din anul 2012 cu diagnoza - narcomanie, nu este la prima abatere de la legea penală, instanța de apel a considerat că inculpatul nu întrunea condițiile necesare pentru a se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei numite.

În circumstanțele stabilite instanța de apel a ajuns la concluzia, că pedeapsa închisorii cu executare va fi efectivă pentru reeducarea și corijarea inculpatului, va restabili drepturile lezate în urma comiterii infracțiunii,

pedeapsă pe care instanța de apel a considerat-o echitabilă în raport cu faptele comise și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocat și inculpat, care au fost depuse prin poștă la 20 aprilie 2016 și, respectiv, la 04 mai 2016. Invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, recurenții solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale recurenții indică următoarele argumente:

- instanța de apel nu a luat în considerație faptul, că inculpatul a recunoscut pe deplin vinovăția sa, are la întreținere trei copii minori și este unicul întreținător al familiei și că părțile vătămate nu au pretenții față de el;
- gradul prejudiciabil al faptelor comise de inculpat, în raport cu necesitățile vitale a trei copii minori, este unul secundar, deoarece lipsa surselor de existență a acestora poate duce la urmări mult mai grave decât faptele comise de inculpat.

6.1. În cauză este depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursului declarat din motiv că la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunile comise a fost acordată deplină eficiență prevederilor art. art. 61 și 75 Cod penal și astfel, corect s-a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse cu închisoare.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Potrivit prevederilor alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Încadrarea juridică a faptelor săvârșite de inculpat nu se critică, iar din conținutul recursurilor ordinare declarate rezultă și este invocat temeiul de casare prevăzut de pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stabilește că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a

repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul *cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.

În acest sens, Colegiului penal consideră neîntemeiate argumentele recurenților privind individualizarea incorectă a pedepsei stabilite inculpatului și menționează, că instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită, ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci urmează a fi apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială, care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvîrșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara prejudiciul cauzat, comportarea sinceră în cursul procesului.

Colegiul penal subliniază că potrivit prevederilor alin. (1) art. 90 Cod penal, instanța *poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite vinovatului, motivîndu-și soluția în acest sens, cu indicarea motivelor concrete care au stat la baza concluziei, că inculpatul se poate corecta fără executarea reală a pedepsei închisorii. De asemenea, aplicînd prevederile art. 90 Cod penal, instanța de judecată va ține seama și de trecutul vinovatului, mediul în care trăiește, modul de comportare la locul de muncă, în familie, în societate etc.

Colegiul penal constată, că instanța de apel, excluzînd aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, a constatat, că nu sunt întrunite condițiile aplicării acestei instituții în speță, reieșind din faptul că inculpatul nu a restituit părții vătămate Botnaru Veaceslav prejudiciul cauzat prin infracțiune, nu este la prima abatere de la legea penală, anterior săvîrșind infracțiuni cu intenție, la locul de trai se caracterizează negativ, se află la evidența medicului narcolog din anul 2012 cu diagnoza - narcomanie. De asemenea instanța de apel a indicat, că aplicarea în cauza dată a prevederilor art. 90 Cod penal este în contradicție cu cerințele art. 61 Cod penal, în acest caz fiind imposibilă realizarea scopului pedepsei penale.

Astfel, Colegiul penal conchide, că argumentele expuse de către instanța de apel în motivarea soluției adoptate sunt întemeiate, iar criticile recurenților în acest sens sunt nefondate.

Instanța de recurs de asemenea menționează, că circumstanțele invocate în recursuri au fost luate în considerație pe deplin de către instanța de apel la individualizarea pedepsei, inclusiv instanța de apel la stabilirea mărimii pedepsei a ținut cont și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, limitele pedepselor care puteau fi aplicate inculpatului erau următoarele:

- în baza art. 152 alin. (1) Cod penal – muncă neremunerată în folosul comunității de la 133 la 160 ore, sau închisoare de la 3 luni pînă la 3 ani 4 luni;
- în baza art. 287 alin. (1) Cod penal - muncă neremunerată în folosul comunității de la 133 la 466 ore, sau închisoare de la 3 luni pînă la 2 ani;
- în baza art. 287 alin. (3) Cod penal - închisoare de la 2 ani pînă la 4 ani 8 luni.

În această privință Colegiul penal remarcă faptul, că pedeapsa închisorii stabilită inculpatului pentru fiecare infracțiune în parte și apoi cumulată în baza art. 84 Cod penal, a fost stabilită în limita minimă stabilită de legislație în speță.

În concluzia celor expuse, Colegiul penal consideră că hotărîrea instanței de apel nu este afectată de eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, urmînd a fi dispusă inadmisibilitatea recursurilor declarate, ca fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Ciobanu Gheorghe și avocatul Prepelița Nicolai împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 23 martie 2016, în cauza penală în privința lui ***Ciobanu Gheorghe Anatolie***, deoarece sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 08 iulie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Nadejda Toma

Vladimir Timofti